

จำลอง วงษ์ชัย 2552: บทเพลงลูกทุ่ง พ.ศ. 2537 - พ.ศ. 2547: การศึกษาภาพสะท้อนและ  
บทบาทหน้าที่ทางสังคมและวัฒนธรรม ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (วรรณคดีไทย)  
สาขาวิชาวรรณคดีไทย ภาควิชาวรรณคดี ประชานุกรมการที่ปรึกษา:  
รองศาสตราจารย์พร แสงทักษิณ, อ.ม. 240 หน้า

วิทยานิพนธ์นี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาบทเพลงลูกทุ่ง พ.ศ. 2537- พ.ศ. 2547 ในด้าน  
ภาพสะท้อนและบทบาทหน้าที่ทางสังคมและวัฒนธรรม โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับภูมิหลังและ  
วิวัฒนาการของเพลงลูกทุ่งพบว่า เพลงลูกทุ่งมีวิวัฒนาการมาจากเพลงพื้นบ้านและเพลงไทยเดิม  
ต่อมาเพลงลูกทุ่งจึงได้รับอิทธิพลจากเพลงและดนตรีสากล ส่วนสภาพสังคมและวัฒนธรรม  
ในช่วง พ.ศ. 2537- พ.ศ. 2547 แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรกรรมไปสู่สังคม  
อุตสาหกรรมหรือสังคมที่มีความทันสมัยมากขึ้น โดยมีตัวแปรคือ ระบบเศรษฐกิจ  
ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตก

จากการศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมในเพลงลูกทุ่งช่วง พ.ศ. 2537 –  
พ.ศ. 2547 พบว่า เพลงลูกทุ่งได้สะท้อนภาพสังคมเมืองและสังคมชนบทในด้านสังคม การเมือง  
การปกครอง เศรษฐกิจ การศึกษา ศาสนา ครอบครัว นันทนาการ และวัฒนธรรม นอกจากนี้  
เพลงลูกทุ่งยังมีบทบาทหน้าที่ทางสังคมและวัฒนธรรม คือ

ในด้านบทบาทหน้าที่ทางสังคม เพลงลูกทุ่งได้ให้ความบันเทิง ให้ความรู้ การรักษา  
บรรทัดฐานและจรรยาบรรณ การระบายอารมณ์และความรู้สึกต่าง ๆ การช่วยปลดปล่อย  
การช่วยประชาสัมพันธ์ข่าวสารตลอดจนนโยบายสำคัญของราชการแก่ประชาชน การช่วย  
บันทึกภาพและเรื่องราวของสังคม และบทบาทหน้าที่ที่ถือว่าง่ายที่สุดคือการทำให้สังคมสงบสุข  
การช่วยสร้างความรักความเข้าใจอันดีระหว่างชนในชาติ

ส่วนบทบาทหน้าที่ทางวัฒนธรรมนั้น เพลงลูกทุ่งมีบทบาทหน้าที่ 2 ประการ คือ การ  
ปลูกจิตสำนึกในการเชิดชูสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และการส่งเสริมให้เกิดการ  
อนุรักษ์และสืบสานขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม

Chamlong Wongyee 2009: Thai Country Songs (1994-2004): A Study of the Social and Culture Roles and Functions. Master of Arts (Thai Literature), Major Field: Thai Literature, Department of Literature. Thesis Advisor: Associate Professor Yuporn Sangtaksin, M.A. 240 pages.

This research is a study of the lyrics of Thai country songs broadcast between the years 1994 – 2004, focusing on their social and cultural roles. The researcher has learned that Thai country songs primarily evolved from local folk songs and classical songs and were later influenced by songs and music from the West. During the years 1994 – 2004, Thai society and culture were changed from agricultural to industrial, or to a modern phase. The causes of these changes were economy system, advanced technology, and western culture.

The study finds that the lyrics of Thai country songs depict various aspects of Thai society, both in the urban and suburban areas: politics, economics, education, religion, domestic life, recreation and culture. The songs played outstanding roles. Socially, they entertained, educated, and maintained social norms. Through their expression of emotions and feelings, they provided consolation, distributed policies and information from the government to the audience. The songs also record social affairs and events taking place during the period. Another important role they played is they promoted understanding and affection among Thai people, thus peacefulness in Thai society was sustained.

Culturally, Thai country songs broadcast between the years 1994 – 2004 performed two functions. Firstly, they aroused the people's adoration of their nation, religion and monarch. Secondly, they promote the conservation of Thai customs and traditions.